

JOHN
STEINBECK

Cupa de aur

Viața lui sir Henry Morgan,
bucanier, cu referiri întâmplătoare
la momente din istorie

Traducere din limba engleză și note
de Ioana Oprica

POLIROM
2024

VI

Veni Crăciunul la Tropicele Fierbinți, cel de-al patrulea Crăciun de înrobire al lui Henry. Iar James Flower îi aduse o cutiuță legată cu o panglică colorată.

— Este un dar în ton cu anotimpul, spuse el și ochii îi scânteiară de încântare, în timp ce Henry desfăcea ambalajul.

Era o cutie mică din lemn de tec, iar înăuntru, pe căptușeala din mătase stacojie, bucățile rupte ale sclaviei sale. Henry luă peticele de hârtie din cutiuță și se zgâi la ele, apoi răsese stingher și își lăsă capul în mâini.

— De-acum nu mai ești servitor, ci fiul meu, spuse colonistul. De-acum ești fiul meu, pe care l-am instruit în științe bizare... și-am să te învăț și mai mult, cu mult mai mult. Vom locui aici pentru totdeauna, iar seara vom purta împreună discuții.

Henry își înălță capul.

— Vai, dar eu nu pot, nu pot să rămân. Trebuie să plec, să mă fac bucanier.

— Nu... nu poți să rămâi? Dar, Henry, am făcut planuri pentru viețile noastre. Doar n-ai să mă lași singur aici.

— Domnule, spuse Henry, eu trebuie să plec să mă fac bucanier. Ah, în toți anii aceștia, mi-a fost singura năzuință. Trebuie să mă duc, domnule.

— Dar, Henry, dragul meu Henry, vei avea jumătate din plantația mea și îți rămâne toată când mor... numai să stai cu mine.

— Asta nu se poate, se tângui tânărul Henry. Trebuie să plec, să-mi fac un nume. Nu mi-e dat să trăiesc o viață de colonist. Mi-am făcut

planuri în minte, domnule, la care am cugetat până le-am desăvârșit. Și nimic nu trebuie să se pună în calea lor.

James Flower se aplecă greoi în fotoliu.

— Va fi tare pustiu aici fără tine. Nici nu prea știu ce-am să mă fac singur.

Henry se întoarse în gând la vremurile acelea de demult când, zâmbind spre foc, Robert îi spusese exact aceleași cuvinte — „Va fi pustiu aici fără tine, fiule“. Se întreba dacă mamă-sa mai stătea încă bătoasă și tăcută. Fără îndoială că i-a trecut până acum. Oamenii trec întotdeauna peste lucrurile de care le e atât de frică. Apoi se gândi la micuța Paulette, care va plânge ca o smintită în coliba ei, când are să-i spună.

— E o servitoare, spuse el, micuța Paulette. E protejata mea. Și dacă v-am intrat vreodată în grații, veți face lucrurile acestea de dragul meu? S-o țineți întotdeauna, dar întotdeauna în casă și să n-o lăsați să fie trimisă pe câmp ori biciuită ori împreunată cu vreunul dintre negri. Veți face, fără șovăială, lucrurile acestea de dragul meu?

— Sigur că le voi face, spuse James Flower. Ah, dar a fost așa bine să te am aici, Henry... așa bine să-ți aud seara vocea. Ce-o să mă fac de-acum seara? Nu este nimeni care să-ți ia locul, fiindcă tu mi-ai fost cu adevărat un fiu. Va fi pustiu aici fără tine, băiete.

— Munca pe care am depus-o în slujba domniei voastre a fost mai mult decât răsplătită cu învățăturile pe care mi le-ați picurat în ureche, în aceleași seri de care vorbiți. Și îmi veți lipsi, domnule, mai mult decât pot spune. Dar nu înțelegeți? Eu trebuie să mă fac bucanier și să cuceresc un oraș spaniol, fiindcă sunt de părere că dacă cineva plănuiește totul îndeaproape și ia în considerare șansele și oamenii pe care îi

are, poate să izbândească. Am studiat războaiele antice și trebuie să îmi fac un nume și o avere. După aceea, când voi fi câștigat admirația oamenilor, poate am să mă întorc la domnia voastră și vom sta din nou de taină seara. Veți ține minte dorința mea legată de Paulette?

— Cine-i Paulette?

— Păi, servitoarea de care v-am vorbit. Să n-o lăsați niciodată cu sclavii, pentru că mi-e dragă.

— Ah, da! Mi-amintesc! Și unde-ai să te duci acum, Henry?

— În Jamaica. Unchiul meu, sir Edward, e de multă vreme locotenent-guvernator acolo, la Port Royal. Însă nu l-am văzut niciodată... ei bine, fiindcă eu eram sclav, iar el un gentleman. Am o scrisoare adresată lui, pe care mi-a dat-o taica acum ani buni. Poate mă va ajuta să-mi cumpăr o corabie, cu care să plec la prădat.

— Aș vrea să te ajut eu să-ți cumperi o corabie. Ai fost atât de bun cu mine, spuse colonistul cu toată nădejdea.

Acum, Henry era cuprins într-un fel de rușine, fiindcă în cutia de sub patul lui strălucea o grămadă de monede de aur – mai bine de o mie de lire.

— Nu, spuse el, nu; am primit o răsplată mai mare prin învățăturile pe care mi le-ați dat și prin tatăl care mi-ați fost, decât ar putea însemna vreodată banii.

Acum, că pleca, Henry știa că ajunsese să-l îndrăgească pe bărbatul acesta visător, cu fața roșie.

Negri vânjoși, cu pielea lucioasă, trăgeau la rame în luntrea ce plutea spre corabia acostată, o corabie tocmită de Statul General să transporte sclavi negri din Guinea către insule. James

Flower stătea la pupă și era foarte roșu și foarte tăcut. Dar pe măsură ce se apropiau de parapetul corabiei, își înalță capul și îi vorbi lui Henry pe un ton rugător.

— Sunt cărți în bibliotecă pe care nu le-ai citit.

— Am să mă întorc, într-o bună zi, și-am să le citesc.

— Am în minte lucruri pe care nu ți le-am spus niciodată, băiete.

— Când îmi voi câștiga admirația oamenilor, am să vin să mi le spuneți.

— Promiți solemn?

— Ei bine... da, promit solemn.

— Și cât timp o să îți ia să faci lucrurile astea, Henry?

— N-aș putea să spun; un an... zece... douăzeci. Trebuie să îmi fac un nume cu adevărat admirabil.

Henry se urcă în corabie.

— O să fiu singur seara, băiete.

— Și eu la fel, domnule. Priviți! Se ridică ancora! Cu bine, domnule. Vă veți aminti de Paulette?

— Paulette?... Paulette?... Ah, da; mi-amintesc.

VII

Henry Morgan ajunse în orașul englezesc Port Royal și își lăasă calabalâcul pe țărm, cât se duse în căutarea unchiului său.

— Știți cumva unde îl pot găsi pe locotenent-guvernator? întreba el pe stradă.

— Acela-i palatul său, tinere, dar cine știe dacă o fi înăuntru?

Palatul său... ca atunci când un gentleman englez devine demnitar undeva departe de casă. Era exact omul pe care îl descriesese Robert Morgan. Scrisorile lui aveau însemnele Palatului Locotenentului-Guvernator. Henry găsi palatul, o casă joasă și dărăpănată, cu pereții spoiți cu noroi și un acoperiș din țigle roșii puse strâmb. Un halebardier necioplit stătea la poartă, ținându-și dinainte arma impresionantă și fără rost, în timp ce se chinuia să păstreze o expresie de bună-cuviință în fața unui roi de muște inamice.

Când se apropie Henry, halebarda se lăsă în jos, de-a latul cărării.

— Îl caut pe sir Edward Morgan.

— Ce poștești de la Excelența Sa?

— Păi, vezi dumneata, este unchiul meu și aș dori să vorbesc cu el.

Soldatul se încruntă suspicios și își încleștă mai tare mâinile pe halebardă. Apoi Henry își aminti ce învățase pe plantație. Poate că omul acesta, cu toată tunica lui roșie, nu era decât un soi de sclav.

— Dă-te din calea mea, lingău afurisit! strigă el. Dă-te din calea mea sau pun să fii spânzurat.

Omul se făcu mic și mai că scăpă arma pe jos.

— Da, domnule. Trimit îndată vorbă. Suflă într-un fluier mic de argint și, atunci când la poartă veni un servitor cu trese verzi, spuse: Un tânăr domn, să-l vadă pe Excelența Sa.

Acesta îl conduse pe Henry într-o încăpere mică, întunecată de draperiile groase și cenușii tivite cu un galben pal. Pe pereți erau trei portrete obscure, în rame negre; doi cavaleri cu

coifuri cu panaș, ținându-și săbiile orizontal, astfel încât arătau ca niște cozi țepene și subțiri, și o doamnă drăguță cu părul pudrat și o rochie din mătase care îi lăsa umerii și jumătate din piept dezvelite.

De undeva, din spatele ușii acoperite cu draperie, răsună zbârnâitul fin al unei harpe atinse cu delicatețe. Servitorul luă scrisoarea lui Henry și îl lăasă singur.

Iar el se simțea cu adevărat foarte singur. Casa era de o eleganță rece, pedantă și meschină. Vedeai sfidarea reverențioasă până și pe chipurile pictate de pe perete. Blazonul englez era brodat pe draperia ce ascundea ușa, cu leul de-o parte, ținând jumătate de scut, și unicornul de cealaltă parte, cu jumătatea lui. Când draperia atârna perfect dreaptă, emblema era completă. În această încăpere, Henry a început să se teamă de unchiul său.

Însă toate gândurile acestea îi dispărură din minte când sir Edward își făcu apariția. Era leit tatăl lui, așa cum îl păstra în amintire, și totuși foarte diferit de tatăl lui. Bătrânul Robert nu și-ar fi lăsat niciodată o mustăcioară cât o geană și nimic în viață nu l-ar fi determinat pe Robert să-și muște buzele până se făceau la fel de subțiri ca mustața. Cei doi se născuseră poate ca două picături de apă, dar fiecare își făurise propria gură.

Adevărat grăise Robert; omul acesta era copia lui țanțoșă. Atâta că sir Edward era precum un actor care, deși pus într-un rol ridicol, își face totuși numărul să pară un lucru cuvenit, în timp ce toți ceilalți sunt lipsiți de noimă. Vestonul său violet, cu dantelă la gât și la manșete, floreta lungă și subțire ca un penel, în teaca din mătase cenușie, ciorapii din mătase gri și pantofii gri eleganți, cu funde din panglici legate